# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר את מנהגי יום כיפור ואת משמעותו כיום של חשבון נפש וסליחה
- להבחין בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית ביום כיפור
- לתרגל לשון ואוצר מילים הקשורים ליום כיפור

גרסה רגילה – כל הפריטים.

### חלק א' – חידון הבנה

1. ג – י' בתשרי
2. ב – לחשוב בכנות על המעשים שלנו ואיך להשתפר
3. ד – נעילה
4. א – ניקיון, פשטות והתחלה חדשה
5. א – לשתות משקה מתוק או לאכול מאפה ביתי
6. ב – את הסיגד

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כמעט אין נהיגה ביום כיפור ברוב הארץ
2. לא נכון – יש דרכים שונות – תפילה, שקט, שיחה משפחתית
3. לא נכון – צריך לרצות את החבר ולבקש סליחה ישירות ממנו
4. נכון – כך מצוין בטקסט על מנהגי הקהילות

### חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שקט
2. לבן
3. מחזור
4. כל נדרי
5. אופניים
6. קייסים

### חלק ד' – התאימו בין המושג למשמעותו

- 1 – ג (התפילה הפותחת את יום כיפור בערב)
- 2 – ד (התפילה שבסוף היום)
- 3 – א (הארוחה לפני תחילת הצום)
- 4 – ה (לחשוב בכנות על מעשינו)
- 5 – ב (חלוק לבן ופשוט שלובשים בתפילה)

### חלק ה' – חושבים לעומק

1. מוחשי: בגדים לבנים / מחזור. בלתי מוחשי: בקשת סליחה / חשבון נפש
2. יש תחושת שותפות ותמיכה כשכולם עושים את אותו הדבר
3. שצריך לפנות ישירות לחבר שפגענו בו ולבקש ממנו סליחה

### חלק ו' – כתיבה פתוחה

1. התייחסות כנה, שימוש בלשון מכבדת, הסבר קצר על המצב
2. להיות שקטים, לא להפריע, לכבד בחירות שונות במשפחה ובקהילה

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- חשיבה כנה על מעשינו ואיך להשתפר
- בגדים לבנים / מחזור / נרות / טלית
- כי יום כיפור מכפר רק על עבירות כלפי האלוהים, לא כלפי בני אדם

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשיחה קצרה על למה קשה לבקש סליחה לפני מילוי הדף
- מומלץ לבצע את פעילות דואר הסליחה כהמשך לחלק הכתיבה הפתוחה
- יש לאפשר לתלמידים לבחור אם לשתף את מכתב הסליחה או לשמור לעצמם

# דף תרגול: יום כיפור – יום של שקט ושל סליחה

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יום כיפור הוא היום השקט ביותר בשנה. בדף זה נתרגל מה קורה ביום הזה, אילו מנהגים יש בקהילות שונות, ומה אפשר ללמוד מהערך של סליחה.

## 1 חלק א׳ – חידון הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** באיזה תאריך חל יום כיפור?

א) א׳ בתשרי ב) ט״ו בתשרי ג) י׳ בתשרי ד) כ״ה בכסלו

**2.** מהו חשבון נפש?

א) לספור כסף ב) לחשוב בכנות על המעשים שלנו ואיך להשתפר ג) לפתור תרגילים בחשבון

ד) להכין רשימת קניות

**3.** מה שם התפילה שחותמת את יום כיפור?

א) כל נדרי ב) הבדלה ג) קידוש ד) נעילה

**4.** מה מסמלים הבגדים הלבנים ביום כיפור?

א) ניקיון, פשטות והתחלה חדשה ב) חורף שמגיע ג) מסיבה ד) את צבע הים

**5.** מה נהוג בחלק מהמשפחות ממוצא עיראקי ומרוקאי בסיום הצום?

א) לשתות משקה מתוק או לאכול מאפה ביתי ב) לצאת לטיול ארוך ג) להדליק אש גדולה

ד) לנסוע לים

**6.** מה חוגגים חמישים יום אחרי יום כיפור בקהילת ביתא ישראל?

א) ראש השנה ב) את הסיגד ג) פורים ד) ל״ג בעומר

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | ביום כיפור רחובות רבים בישראל ריקים ממכוניות. | ☐ | ☐ |
| 2 | כל המשפחות בישראל חוגגות את יום כיפור באותה הדרך בדיוק. | ☐ | ☐ |
| 3 | לפי המשנה, יום כיפור מכפר על פגיעה בחבר גם בלי לבקש ממנו סליחה. | ☐ | ☐ |
| 4 | בקהילות ספרדיות ומזרחיות נהוג לומר סליחות כבר מחודש אלול. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** יום כיפור הוא היום ה _____ ביותר בשנה.

**2.** רבים לובשים _____ ביום כיפור כסמל לניקיון ולהתחלה חדשה.

**3.** ה _____ היא ספר התפילות המיוחד לימים הנוראים.

**4.** התפילה שפותחת את יום כיפור בערב נקראת _____ .

**5.** בהרבה ערים ילדים רוכבים על _____ ברחובות הריקים.

**6.** מנהיגי הדת בקהילת ביתא ישראל נקראים _____ .

## 4 חלק ד' – התאימו בין המושג למשמעותו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** כל נדרי | ____ | **א.** הארוחה לפני תחילת הצום |
| **2.** נעילה | ____ | **ב.** חלוק לבן ופשוט שלובשים בתפילה |
| **3.** סעודה מפסקת | ____ | **ג.** התפילה הפותחת את יום כיפור בערב |
| **4.** חשבון נפש | ____ | **ד.** התפילה שבסוף היום |
| **5.** קיטל | ____ | **ה.** לחשוב בכנות על מעשינו |

## 5 חלק ה' – חושבים לעומק

ענו בקצרה.

**1.** תנו דוגמה אחת למורשת מוחשית ודוגמה אחת למורשת בלתי מוחשית ביום כיפור.

**2.** למה לדעתכם קל יותר לבקש סליחה כשכולם עושים זאת באותו זמן?

**3.** מה לומדים מהמשפט שאומר שעבירות בין אדם לחברו דורשות פיוס אישי?

## 6 חלק ו' – כתיבה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו מכתב סליחה קצר לחבר/ה או לבן/בת משפחה – על מה אתם רוצים לבקש סליחה.

**2.** איך אפשר לכבד ביום כיפור גם מי שמתפלל וצם וגם מי שלא?

## כרטיס יציאה

מהו חשבון נפש?

תנו דוגמה אחת למנהג מוחשי ביום כיפור

למה חשוב לבקש סליחה באופן אישי מהחבר שפגענו בו?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 🙁